

Nikdo nemusí jíst „hnusy“

Zničit vás může jediný nepovedený talíř, říká držitel dvou michelinských hvězd kuchař Tim Raue.

PÁTEČNÍ ROZHOVOR

str. 10–11

Na západní púlce klid

Poprvé za několik set let se na západní polokouli neválčí. Pozemšťané to ale dohánějí konflikty na východě a kriminalitou.

TÉMA

str. 8–9

📈 CZK/EUR • 27,040 / -0,005 Kč 📈 CZK/USD • 24,235 / +0,180 Kč 📈 PX • 844,90 / +2,27 % 📈 EURO STOXX 50 • 2963,07 / +1,26 % 📈 ZLATO • 1329,73 \$ / -1,05 %

KOMENTÁŘ: HROZBY PRO PRÁVNÍ STÁT / str. 12

Krátce

Poslanci kývli na výměnu šéfa BIS

Za velmi vzácný okamžik shody označil premiér Bohuslav Sobotka rozhodnutí poslanců doporučit do čela Bezpečnostní informační služby Michala Koudelku. Nahradí Jiřího Langa. **str. 2**

Brexit: šance pro Česko, jistota pro Británii

Udržet pro české občany rovnocenné podmínky na britském pracovním trhu bude jednou z priorit Česka při řešení podmínek vystoupení Británie z EU. O jistotě odchodu Britů hovoří jmenování Borise Johnsona a dalších euro-skeptiků do vlády. **str. 3 a 7**

Generali dostala pokutu

Neférové jednání a přehnané přísliby výnosů jsou důvody, proč ČNB pokutovala milionem korun firmu Generali Investments. **str. 5**

ČEZ dodá elektřinu Dacii

Distribuční firma ČEZ Vanzare uspěla v tendru rumunské automobilky Dacia a získala roční kontrakt na dodávku elektřiny za 300 milionů korun. **str. 6**

Staří dravci loví mladé firmy

Zakladatelé českých start-upů si mohou vybírat investory. **Už i největší domácí investiční skupiny**, jako je J&T nebo KKCG, **se pustily do financování malých firem** nabízejících zejména technologické novinky. Investoři sice **velmi riskují**, ale zároveň **mohou hodně vydělat** a být u zdroje případné technologické revoluce. **BYZNYS / str. 4**

 twitter.com/e15news

HILLARY CLINTON: Rodinám, které vydělávají méně než 125 tisíc dolarů ročně, snížíme poplatky na veřejných vysokých školách a univerzitách.

Zápisník
Štěpána Brunera

Na konci světa

Na 78. rovníku vstupují do supermarketu, jediného v okruhu více než tisíce kilometrů. Celkem oprávněně očekávám, že si odsud odnesu pár konzerv, trvanlivý salám a možná nějaké sušenky. Tedy potraviny, které bez následků přežijí čtrnáctidenní plavbu lodí. Více jsem se snad plést nemohl. Svalbardutikken v Longyearbyenu na Špicberkách je navzdory své odlehlosti zásoben na vysoké úrovni. Zelenina, pro kterou v Praze musíte ke specializovaným prodejcům? V arktickém městečku se dvěma tisíci obyvateli to není žádný problém. Máte chuť na ossobuco? V české metropoli jsem kvůli plátkům telecí klížky přeseknutým přes morkovou kost bez úspěchu obešel nespočet řeznictví, abych je nakonec sehnal u vyhlášeného venkovského řezníka. V Longyearbyenu stačí zalovit v mrazáku. Přestože já ani moji přátelé nejsme znalci a ze spodních regálů pro ta levnější vína jsme vybírali za pomoci dětského rozpočítadla a ještě o něco sofistikovanější metody poměrování velikosti prohlubně na dně lahve, během dvoutýdenního pobytu jsme nenatrefili na žádný patok.

Čerstvé potraviny na ostrovy několikrát týdně dopravuje letadlo, tradiční výběr mezi žlutým a plesnivým pomerančem se tudíž nekoná. Celé to přitom není vykoupeno nijak hroznou cenou – tedy alespoň na norské poměry. Návrat do české reality byl mimořádně krutý. Kdeže je ten konec světa? Tam, nebo tady?

Protagonisté dne

Michal KOUDELKA

BUDOUCÍ ŠEF BIS

U nového šefa BIS bezpečnostní výbor mimo jiné ocenil fakt, že o něm na internetu nedokázali najít žádné informace.

str. 2

Josef BENEŠ

ŠEF GENERALI INVESTMENTS CEE

Lov klientů skrze podceňování investičních rizik a zdání garantovaných výnosů, nejen to stálo Generali milionovou pokutu od ČNB.

str. 5

Daniel BENEŠ

GENERÁLNÍ ŘEDITEL ČEZ

ČEZ získal významnou zakázku v Rumunsku. Bude dodávat elektrickou energii pro automobilku Dacia.

str. 6

Foto: čtk

ÚSMĚV NOVÉHO ŠÉFA. Sněmovní výbor bez vážnějších problémů schválil nového ředitele kontrarozvědky, kterým se stal Michal Koudelek.

Poslanci kývli
na výměnu šéfa BIS

■ Sněmovní výbor souhlasí, aby se novým šefem Bezpečnostní informační služby stal Michal Koudelek. Zaručil se za něj odstupující šéf kontrarozvědky Lang.

Pavel Otto

Za velmi vzácný okamžik shody označil premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) rozhodnutí poslanců doporučit do čela Bezpečnostní informační služby jejího dlouholetého pracovníka Michala Koudelku. Od poloviny srpna má nahradit Jiřího Langa, který po třinácti letech ve funkci ředitele kontrarozvědky požádal o odvolání. Usnesení výboru pro bezpečnost Poslanecké sně-

movny bylo jednomyslné. Vláda bude o jmenování Koudelky jednat koncem měsíce.

„Návrh jsem učinil po zralé úvaze, aby přispěl k tomu, že BIS zajistí kontinuitu a bude zárukou profesionálního a skutečně nadstranického vedení služby v době, která je velmi náročná. Reagujeme na nové hrozby z mezinárodního prostředí,“ řekl Sobotka v narážce na terorismus či napětí mezi NATO a Ruskem.

Koudelek podle svých slov chce, aby služba fungovala minimálně stejně dobře jako za Langa. „Rád bych, aby byla stále apolitická a byla připravena okamžitě reagovat na veškeré výzvy a hrozby, které jsou před námi,“ uvedl s tím, že si podpory poslanců velmi váží.

Zasedání výboru trvalo zhruba hodinu. Jeho členové

ocenili hlavně to, že nedokázali o Koudelkovi nalézt na internetu žádné informace. A také že je „člověk zevnitř“. Ve službě působí už od roku 1992, oddělení kontrašpionáže vede posledních deset let. Když se poslanci jedenapadesátiletého plukovníka tázali, zda byl členem komunistické strany, odpověděl záporně. Za svoji prioritu považuje zajištění bezpečnosti všech obyvatel České republiky a nábor nových pracovníků BIS.

Lang se za Koudelku zaručil. Podle něj je zkušeným manažerem, který jako šéf složky bojující proti cizím rozvědkám dosáhl výborných výsledků. „Doufám ale, že se o nich veřejnost nikdy nedozví,“ poznamenal v nadsázce končící ředitel služby.

Člen výboru Ivan Gabal (KDU-ČSL) řekl, že se k návrhu uskutecnila koaliční konzultace. Podle poslance Bohuslava Chalupy (ANO) však nemělo hnutí Andreje Babiše dostatek času zareagovat. „Bylo to velmi náhlé, takže výhrady jsme neměli čas moc zvážít. Nicméně si myslím, že volba vypadá dobře,“ konstatoval Chalupa. Odmítl spekulace, že ANO chtělo dosadit na místo Langa bývalého ředitele Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Roberta Šlachtu.

Stát by neměl o Langa přijít,
miní Sobotka

Premiér Bohuslav Sobotka chce, aby končící šéf BIS Jiří Lang neodešel ze státních služeb. „Vedeme diskuzi o jeho dalším působení,“ řekl Sobotka. Dodal, že Lang neodchází proto, že by s jeho prací byla vláda nespokojená. „Bylo to rozhodnutí pana ředitele, které respektuji, a byl bych rád, kdyby jeho zkušenosti a znalosti mohl stát využívat i nadále,“ uvedl ministerský předseda. Lang se nechtěl ke své budoucnosti příliš vyjadřovat. Při odchodu z výboru jen s úsměvem poznamenal, že očekává skvělou budoucnost.

Prouza: Brexit je pro Česko také velká příležitost

■ Udržet pro české občany rovnocenné podmínky na britském pracovním trhu bude jednou z hlavních priorit Česka při vyjednávání o podmínkách vystoupení Velké Británie z Evropské unie.

Jana Havligerová

Experti začali jednat o strategickém postoji Česka k vyjednávání o odchodu Velké Británie z EU. Pracovní skupina k brexitu, kterou vede státní tajemník pro evropské záležitosti Tomáš Prouza

(ČSSD), se včera sešla poprvé. Strategii k britskému odchodu by měla vypracovat do září, kdy se bude v Bratislavě konat summit o dalším směřování evropské sedmadvacítky. „Minimálně dva a půl roku se nezmění pro Čechy nic, protože dokud Británie neodejde, tak zůstává členem unie se všemi právy a povinnostmi. Poté se uvidí. Britové chtějí pro své občany v EU všechna práva, ale nechtějí dát Evropanům usídleným v Británii naprosto nic. To je fantazmagorie,“ soudí Prouza.

Při vyjednávání o podmínkách vystoupení Velké Británie z EU hodlají tuzemští politici klást důraz na to, že základním principem jsou v unii čtyři svobody – nejen pohybu zboží,

služeb a kapitálu, ale i osob. Británie si totiž chce udržet přístup na jednotný evropský trh, součástí kampaně za brexit ale byl i slib omezení migrace.

Státní tajemník je přesvědčený, že brexit je pro Česko i velkou šancí. „Budeme se bavit s bankami. Řada z nich bude muset být přítomná na evropském kontinentu, protože nyní je v Británii a využívá takzvaného evropského pasu. Pak stačí mít licenci jenom v jedné z 28 zemí. Britská licence už ale najednou nebude stačit,“ vysvětlil. Česko podle Prouzy může být lákavé i tím, že má přátelské prostředí pro finanční instituce nebo že má rozumného regulátora. Zajímavé příležitosti by přineslo i získání některé z evropských agentur, které se zatím nacházejí na britských ostrovech. „Pokud přijde agentura, přijde i byznys,“ uvedl Prouza. Například pro CzechInvest bude v rámci strategie prvním úkolem podívat se, které z firem působících v Česku mají sídlo v Británii, a začít s nimi mluvit o tom, zda mají zájem přesunout se na kontinent.

Krátce

Exekutorům se nelíbí analýza ministerstva

Exekutorská komora zpochybňuje analýzu ministerstva spravedlnosti, na jejímž základě se sníží odměny pro exekutory. Výsledky nejsou podle představitelů komory přesné a objektivní a analýza hospodaření exekutorů zkresluje. Ministr spravedlnosti Robert Pelikán (ANO) s kritikou nesouhlasí.

Zákon vyřeší potíže s posudky EIA

Daň z koupě nemovitosti zaplatí kupující

Daň z nabytí nemovitosti bude nově platit kupující. Vládní novelu zákonného opatření, která s tím počítá, schválil včera Senát. Změna začne platit od podzimu. Sazbu daně novela nemění. Vláda si od změny v osobě poplatníka slibuje větší jednoznačnost zákona i lepší výběr daně.

Desítku důležitých dopravních staveb bude možné zahájit bez nutnosti opakovat posudek vlivu stavby na životní prostředí (tzv. EIA) díky novele zákona, kterou včera schválil Senát. Změna převede vybrané stavby do zvláštního režimu, kdy má stačit místo dalšího posudku stanovisko ministerstva životního prostředí. Vybrané stavby by se mohly začít stavět v příštím roce. /čtk/

252794/18

INZERCE

www.erstecorporatebanking.cz

„SPOLUPRACUJI I S KONKURENCÍ, KDYŽ JDE O BUDOUCNOST OBORU.“

Když pracujeme na inovaci a víme, že naši konkurenti mají lepší vývojové kapacity, neváháme se s nimi spojit a vzájemně si pomoci. Věříme totiž, že i v podnikání jsou okamžiky, kdy je důležité upřednostnit realizaci nápadu před konkurenčním bojem.

Pro podnikání s jasnou vizí kontaktujte Erste Corporate Banking.

Vítězslav Mořka
Generální ředitel
Meopta – optika, s. r. o.

ERSTE
Corporate Banking

Bohatí Češi loví start-upy

■ Skupiny jako J&T nebo KKCG či někdejší přední postavy energetiky typu Martina Romana nebo Vladimíra Johanese se vrhly do financování malých technologických projektů slibujících velké zisky.

Daniel Novák

V tuzemsku se roztrhl pytel s fondy a investičními skupinami, které posílají peníze malým firmičkám přicházejícím s nějakou technologickou novinkou zpravidla spojenou s internetem. V součtu jsou to investice nejméně v miliardovém řádu.

Boom kopíruje dění v USA, kde se již mluví o bublině. Na českém trhu se do sféry takzvaného venture kapitálu vrhli i miliardáři, kteří vyrostli na tradičním byznysu. Nechtějí si nechat ujít příležitost být u něčeho, co může změnit svět. Riskují sice ztrátu více než jinde, ale vidina možného velkého výděлку je neodolatelná.

„V J&T Ventures investujeme do start-upů, jež mají potenciál vydělat minimálně osmi- až desetinásobek inves-

tice během tří čtyř let,“ uvedl Adam Kočík, zástupce fondu, který zastřešuje J&T Banka.

Zakladatelé start-upů si aktuálně libují. „Podle mé zkušenosti není vůbec složité dostat se k největším českým investořům. Investoři sledují trendy a vyhledávají lokální start-upy v oborech, které na zahraničním trhu rostou,“ řekl podnikatel Michal Hardyn, mezi jehož aktuálních projektů patří VímVíc.cz zaměřené na vzdělávání a personalistiku. Web spustil na konci loňského roku a od té doby dostal tři serózní nabídky od velkých investorů.

„Klasickým příkladem investorů bývají majitelé společností, kteří hledají možnosti investování části zisku mimo svoji stávající společnost,“ sdělil Bořivoj Líbal, řídící partner advokátní kanceláře PwC Legal. Stejně tak se podle něj do těchto investic pouštějí lidé, kteří prodejem svého podniku získali víc peněz, než jsou schopni utratit, a hledají investiční příležitosti, které sice vyžadují jejich zapojení, ale ne na plný úvazek.

Startupové investice ale spustili i lidé, kteří sami s malými internetovými či technologickými firmami začínali. Příkladem je Rockaway Jakuba Havrlanta či Y Soft Václava Muchny.

Zakladatelé start-upů se nechávají často strhnout příklady úspěšných českých firem typu prodejce letenek Sky-picker, nedávno překmenovaný na Kiwi. V této globální působící skupině má kapitál i bývalý šéf ČEZ Martin Roman.

„Startupovému ekosystému v Česku určitě nějaká bublina nehrozí,“ soudí Jaroslav Trojan, přední postava venture kapitálové společnosti Credo Ventures. Výhodou podle něj je, že mnoho tuzemských technologických firemček vyvíjí produkty a služby pro byznysovou sféru, a ne pro konečné spotřebitele.

Více E15.cz

Boom honby za start-upy v Česku kopíruje dění v USA, kde se již mluví o bublině.

Vstupy velkých investorů do start-upů

Investor	Start-upy	Investice (v milionech korun)
J&T Banka (J&T Ventures)	FetView, Ice Gateway, Dateio, Pygmalios, 720°	108
KKCG (Springtide Ventures)	Cleerio, Nejřemeslníci, Geewa, Cloude4com	stovky
Metatron (Vladimír, Petr a Marek Johanese)	Savvy, Yonderbound, Audacy, Palladium, Ageo, Edueto, Eco Leather, Deep Space Industries	–
Rockaway (Rockaway Ventures)	Bileto, Brand Embassy, SQLdep, Socifi, Silicon Jelly, Dreadlocks	desítky
RSJ (Credo Ventures)	18 aktuálních projektů	400
Y Soft (Y Soft Ventures)	Lumitrix, GreyCortex, Sewio, Comprimatio, Videoflot, OrganizeTube	desítky

Pramen: firmy

Stát dá s pomocí EIF start-upům miliardy

Teplotu v tuzemském start-upovém byznysu zvýší injekce z evropských fondů. Ministerstvo průmyslu a obchodu připravuje Národní inovační fond, v němž bude z unijních a veřejných zdrojů zhruba 75 milionů eur, tedy přes dvě miliardy korun. Další peníze přijdou v rámci spolufinancování od soukromých investorů. Samotné investice do fondů rizikového kapitálu budou ve správě Evropského investičního fondu (EIF), s nímž MPO očekává uzavření konečné dohody o financování do konce září. Přímé investice do konkrétních projektů bude mít pod sebou nově vytvářená akciovka NIF, investiční společnost. Začátek investiční činnosti rezort předpokládá ve druhé polovině roku 2017.

Foto: profimedia.cz

EXPANZE. Hlavním požadavkem vyhlášeného tendru ČT je rozšíření služeb a možností stále sledovanějšího iVysílání.

Česká televize hledá pro své iVysílání nového provozovatele

Dušan Kütner

Posílit kapacitu serverů a vyhnout se jejich případnému přetížení při sportovních či politických událostech. To je jeden z cílů, s nímž Česká televize vyhlásila tendr na nového provozovatele svého on-line archivu a streamingového iVysílání. Zakázka na tři roky by měla stát zhruba tři desítky milionů korun.

„Součástí připravované zakázky je i požadavek na rozšíření služeb a možností iVysílání,“ upřesnila mluvčí veřejnoprávní stanice Alžběta Plíková. „Služba je stále více využívána, takže lze předpokládat, že poroste její kapacita, konektivita i nároky na možnosti navýšení kapacity v případech skokového nárůstu provozu,“ dodala s tím, že vítěz bude znám v srpnu.

Veřejnoprávní televize se tak snaží vyhnout podobné blamáži jako předloni. Teh-

dy kvůli přetížení serverů nemohli zájemci sledovat přes iVysílání přenosy ze zimní olympiády v Soči v době, kdy o medaile či postup bojovali čeští reprezentanti. Sledovat přímý přenos přes iVysílání tehdy nešlo kvůli rekordnímu zájmu vyvolanému třemi českými medailemi v prvních třech dnech olympiády. Například duel hokejistů v čele s Jaromírem Jágreem s Lotyšskem tehdy v jednom okamžiku sledovalo výrazně nadprůměrných čtvrt milionu uživatelů. Olympiáda a také fotbalové mistrovství světa se v roce 2014 podepsaly na tom, že web navštívilo přes 673 tisíc unikátních diváků. Rok předtím to bylo 576 tisíc a loni ještě o dvacet tisíc méně.

Po olympiádě si ČT pro své iVysílání vybrala nového provozovatele. Stala se jím společnost O2 a je jím dosud.

Generali dostala milionovou pokutu

■ Od začátku roku už centrální banka rozdala finanční tresty za 23 milionů korun.

Hana Filipová, Jaroslav Bukovský

Nefér jednání vůči klientům a přehnané přísliby výnosů. To jsou hlavní důvody, proč se ČNB rozhodla milionem korun pokutovat investiční společnost Generali Investments CEE. Ta měla tři roky klamat budoucí klienty zavádějícími informacemi o rizikovitosti investic, navíc měla vzbuzovat záměr zaručeného výnosu.

„Generali nedovoleně užívala v propagačním sdělení klamavé a nejasné informace „po pěti letech získá“ s číselným vyjádřením budoucího očekávaného výnosu,“ uvádí

Nejčastějšími prohřešky, kvůli nimž ČNB zasahuje, jsou směnárenské služby a špatný dohled nad kapitálovým trhem.

ČNB v rozhodnutí. Regulátor rovněž poukazuje na fakt, že Generali pro fondové investice zneužívala pojmu spoření, do loňska navíc měla investiční společnost rovněž nedostatky v oblasti kontroly správy klientských peněz.

„Nápravná opatření, která se týkala především úpravy interních procesů ve vztahu k outsourcovaným činnostem, již byla zavedena během

loňska. Společnost dále přijala opatření vedoucí ke zpřehlednění poskytovaných informací a v současnosti připravuje jejich představení ČNB,“ reagovala na sankci mluvčí Generali Investments Šárka Bouzková.

K nejčastějším prohřeškům, kvůli kterým ČNB na finančním trhu zasahuje, přitom patří směnárenské služby nebo špatný dohled nad kapitálovým trhem. Letos si tak sankce vysloužily už téměř čtyři desítky společností, celkem už ČNB na pokutách vybrala více než 23 milionů korun. Odpovídá to zhruba polovině toho, čím kontroloři z centrální banky potrestali chyby hráčů na finančním trhu v loňském roce. Tehdy v rámci dohledu ukončila celkem 282 správních řízení

a uložila pokuty za více než 45,6 milionu.

Z letošních pokut nejvyšší dostala společnost Regirt Propeat, a to 12 milionů, kvůli poskytování investičních služeb bez oprávnění. Pomyslné druhé místo s pěti miliony připadlo společnosti OVB Allfinanz za klamání klientů. Milionovou sankci – vedle aktuálního případu Generali

– pak dostaly ještě brněnská Bestmix za porušení zákona o investičních společnostech a fondech a investiční společnost AXA. Ta kvůli tomu, že podle zjištění regulátora dva roky neměla u svých investičních fondů adekvátně nastavená vnitřní pravidla pro obezřetné obchodování. Některé z transakcí pro klienty tudíž mohly být ohroženy. „Pokutu i poplatek za vedené řízení jsme již řádně zaplatili,“ potvrdil deníku E15 mluvčí AXA Investiční společnosti Karel Žyla s tím, že na finanční situaci firmy nemělo udělení pokuty žádný negativní vliv. Nebylo to přitom poprvé, kdy se AXA dostala do hledáčku regulátora, před čtyřmi lety jí vyměřil půl milionu za to, že pochybila při prodeji investičních produktů. **Více E15.cz**

Nejvyšší letošní pokuty od ČNB (v milionech)

Regirt Propeat	12
OVB Allfinanz	5
Bestmix	1
AXA IS	1
Generali Investments CEE	1

Pramen ČNB

Dvacet tramvají pro Brno

■ Škoda Transportation a brněnský dopravní podnik naplňují deset let starou, přerušenu smlouvu.

První z letošní dvacetikusové dodávky nových tramvají 13T převzal včera od zástupců Škody Transportation brněnský dopravní podnik. Jde o dokončení rámcové smlouvy z roku 2006,

dopravní podnik za jednu tramvaj zaplatí 58,5 milionu korun. Dvě desítky starých tramvají pak vyřadí. „Postupně se rozloučíme s vozy K2, které jsou v nejhorším stavu,“ řekla mluvčí dopravního podniku Barbora Lukšová. Počet nízkopodlažních souprav se zvýší na 158, celkem v Brně jezdí zhruba tři stovky tramvají.

Deset let starou smlouvu, kterou uzavřelo jiné

vedení města i podniku, označilo pozdější vedení za nevýhodnou. Smlouva hovořila o nákupu až stovky tramvají, jenže po nákupu první a druhé série se podnik s výrobcem dostal do sporu a čelil třem žalobám. Nynější vedení města se pak dohodlo na úpravě smlouvy, z níž především zmizela valorizační doložka. Tramvaje tak jsou zhruba o 13 milionů korun levnější. /čtk/

ROZDÍL JE V SEDADLECH. První série tříčlankových tramvají 13T pro Brno měla v části interiéru podélná sedadla, druhá už příčná a stejné uspořádání mají i postupně dodávaná vozidla.

Krátce

Ceny nových bytů v Praze skočily o 18,7 procenta

Ceny nových prodaných bytů v hlavním městě vzrostly na konci června meziročně o 18,7 procenta na 65 922 korun za metr čtvereční. Developeři v pololetí prodali 3350 bytů, meziročně asi o 300 více, tvrdí analýza firem Trigema, Skanska Reality a Central Group.

Peaksid Capital koupil budovu Cube v Praze

Novým majitelem kancelářského komplexu Cube (na

snímku) v Evropské ulici v Praze je investiční společnost Peaksid Capital. Budovu koupila od firmy PGIM Real Estate. Nemovitost obsahuje zhruba 21 tisíc metrů čtverečních plochy určené k pronájmu. Aktuálně je obsazena z 94 procent řadou domácích i mezinárodních firem. /čtk/

EPH zvýšil tržby

Energetickému a průmyslovému holdingu (EPH) loni meziročně vzrostly konsolidované tržby o čtvrtinu na 4,57 miliardy eur. Provozní zisk (EBITDA) se zvýšil o 18 procent na 1,64 miliardy eur. Podle majitele firmy Daniela Křetínského se klíčovým pilířem holdingu stala dceřiná skupina EP Infrastructure. „Generuje silné a predikovatelné cash-flow, jež je téměř nezávislé na vývoji cen elektrické

energie a dalších komodit,“ uvedl.

Právě tyto činnosti podle něj zásadním způsobem stabilizují výsledky holdingu. „Důležité je i to, že akcionáři EPH mají minimální požadavky na výplatu dividend. To vše vytváří podmínky pro posilování finančního profilu skupiny a pro další akviziční růst v oblasti výroby elektřiny na evropských trzích,“ doplnil Křetínský. /čtk/

ČEZ pošle elektřinu rumunské Dacii

■ Rumunská dceřiná firma ČEZ začala dodávat elektřinu automobilce Dacia, která je podle tržeb největším podnikem v Rumunsku a vytváří tři procenta hrubého domácího produktu.

David Vagaday

Distribuční společnost ČEZ Vanzare uspěla v tendru automobilky a získala roční kontrakt v hodnotě 11 milionů eur, což je téměř 300 milionů korun.

„Ve výběrovém řízení rumunská prodejní společnost ČEZ porazila šest dalších dodavatelů a nahradila tak v dodávkách konkurenční firmu Tinmar. Jedná se o první spolupráci ČEZ s Dacií,“ vysvětlila pro E15.cz mluvčí ČEZ Barbora Půlpánová.

Podle ní ČEZ Vanzare uzavřela smlouvu na dodávky elektřiny s mateřskou firmou Dacie, což je Group Renault Romania, pro období od 1. července 2016 do konce června příštího roku. „Dacia s hlavním sídlem

v Mioveni má odhadovanou roční spotřebu 304 GWh,“ dodala Půlpánová. Dacii se pod francouzským koncernem Renault mimořádně daří. Například v roce 2011 prodala 340 tisíc vozů a loni to bylo již 550 tisíc, z toho 450 tisíc vyrobila právě v rumunské továrně Mioveni, zbytek pak v Maroku. Tržby Dacie přesahují 4,2 miliardy eur (kolem 114 miliard korun), což ji řadí na čelo žebříčku největších rumunských společností.

Distribuční firma ČEZ Vanzare má v Rumunsku přes 1,4 milionu klientů a tržby kolem osmi miliard korun. Ovládá 13,5 procenta trhu v zemi, její celkový tržní podíl činí osm procent.

Kromě Dacie patří mezi její další velké zákazníky telekomunikační firmy Vodafone Romania a Telekom Romania Communication, banka BRD – Groupe Sociétés Générale, dodavatel měřicí techniky pro energie AEM nebo výrobce autodílů Altur.

PILÍŘ EKONOMIKY. Automobilka Dacia vytváří tři procenta rumunského HDP a podílí se osmi procenty na exportu země.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 14. 7. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,535
Čína	1	3,628
Dánsko	1	3,636
EMU	1	27,040
Chorvatsko	1	3,600
Japonsko	100	22,934
Kanada	1	18,750
Maďarsko	100	8,622
Norsko	1	2,899
Polsko	1	6,129
Rusko	100	38,375
Švédsko	1	2,864
Švýcarsko	1	24,803
Turecko	1	8,393
USA	1	24,235
Velká Británie	1	32,450

Akcie na pražské burze

14. 7. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	56,50	5,61
ČEZ	443,00	0,39
Erste Bank	604,00	8,63
Fortuna	88,50	1,37
Kofola	430,00	0,00
KB	904,10	0,23
Moneta	72,00	-0,48
O2 CR	208,00	4,00
Pegas	810,00	0,00
Philip Mor. ČR	12 804,00	0,64
PLG	208,00	0,43
TATRY	650,00	0,00
Unipetrol	172,95	0,55
VIG	472,00	2,61
Celkový objem (v tisících korun)	725 877,74	

Krátce

Činané mohutně nakupují

Činští investoři uskutečnili v letošním prvním pololetí v Evropě rekordní množství akvizic. Za prvních šest měsíců roku koupili nebo získali podíl ve 164 firmách, což je stejné množství jako za celý rok 2014 a rekord za první pololetí. Uvedla to ve zprávě poradenská společnost EY. /čtk/

Fed: Ekonomice se daří

Americká ekonomika ve druhé polovině jara pokračovala v expanzi. Vyplývá to z pravidelné situační zprávy o vývoji ekonomiky zvané Běžová kniha, kterou zveřejnil Fed s tím, že vedle absence známek přibližování inflace ke dvouprocentnímu cíli s obavami poukazuje i na signály útlumu globální ekonomiky. /čtk/

Google postavení na trhu, tvrdí komise

Evropská komise (EK) si znovu posvětila na společnost Google. Nové EK došla k závěru, že zneužíval svého postavení tím, že omezoval stránkám zobrazovat reklamy konkurentů.

Tisíce uprchlíků umírají v moři

Za prvních šest měsíců letošního roku zemřelo na úteků z vlasti za lepším životem za hranicemi celkem 3694 uprchlíků. Valná většina z nich – 2905 – zahynula během pokusu přelouzt Středozemní moře směrem do Evropy. Nejnovější čísla agentury DPA sdělil ředitel Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) William Swing. /čtk/

Z parketu

Jiří Polanský

Ohroží brexit český trh práce?

Pravděpodobné budoucí vystoupení Británie z EU bude mít na evropskou ekonomiku negativní vliv, který se v podobě několika desetin procentního bodu přenesou také do růstu HDP a inflace u nás. Dá se očekávat, že se šok dostane také na český trh práce. Aktuálně máme nejvyšší míru nezaměstnanosti (4,1 procenta) z celé EU, která je navíc již významně pod svou přirozenou mírou (NAIRU). To by mělo tlačit na cenový růst, jemuž ale brání nízká inflace v EMU, kterou si dovážíme.

Silná vyjednávací pozice zaměstnanců a nízká inflace tak stojí za silným růstem reálných mezd (v prvním čtvrtletí roku 2016 o 3,9 procenta), který je také nad svou dlouhodobou úrovní.

Trh práce je u nás silně ovlivněn zahraniční poptávkou, jež se na něj se zpožděním přenáší. Z hlediska míry nezaměstnanosti může kvůli brexitu dojít k jejímu růstu, který ale nebude příliš výrazný. I v případě složitých jednání mezi Británií a EU by mělo jít jen o několik desetin procentního bodu, což by posunulo míru nezaměstnanosti zpět k NAIRU (přibližně pět procent). U mzdového vývoje bude pravděpodobně vliv vyšší.

Dá se očekávat, že firmy situace „využijí“ během vyjednávání a nabídnou zaměstnancům nižší růst nominálních mezd. To ale bude kompenzováno nižším růstem cen v EMU (a tím i u nás), protože firmy v období vyšší nejistoty nemohou tolik zvyšovat ceny. V reálném vyjádření proto bude mzdový růst nižší (o asi 0,4 procentního bodu), ale opět nepůjde o natolik výrazné zhoršení, aby to zásadněji ovlivnilo domácí poptávku v ČR.

Autor je analytikem v České spořitelně

NEVZDAL TO. Hlavní tvář brexitové kampaně Boris Johnson byl obviňován ze zbabělosti, protože se nezúčastnil bitvy o nového předsedu Konzervativní strany, respektive o premiérské křeslo. Nakonec podpořil umírněnou kandidátku Mayovou, která ho jako premiérka jmenovala na pozici ministra zahraničí. Johnson tak svůj boj o brexit nevzdal a společně s ministrem Davisem, který bude mít na starost vyjednávání odchodu Británie z EU, budou moci dovést brexit ke zdárnému konci.

Kabinet Mayové překvapil Evropu

■ Jmenování Borise Johnsona a dalších euroskeptiků do britské vlády znamená jediné. Británie odejde z Evropské unie.

Arsen Lazarevič, čtk

Před referendem o brexitu přitom nová premiérka Theresa Mayová patřila mezi umírněné zastávce setrvání v EU. V evropských kuloárech se dokonce spekulovalo o tom, že si odchod z EU Británie rozmyslí a Mayová by mohla odchod z EU uhrát na neurčito.

Tyto naděje se ukázaly jako zcela liché. Dokázalo to jmenování hlavní tváře brexitu Borise Johnsona na pozici ministra zahraničí nebo dalšího euroskeptika Davida Davise, který obdržel zbrusu nový post pro vyjednávání odchodu země z EU. Krátce po jmenování oznámil Davis, že Británie formálně vystoupí z EU okolo prosince

2018 s tím, že koncem roku se aktivuje článek 50 unijní smlouvy.

Čeští europoslanci jsou spíše zdrženliví, aktivně novou volbu expresivně komentoval euroskeptik Jan Zahradil: „Ta nová paní premiérka je profil. To zas bude v bruselských alejích nablízko od všech „Evropanů“. Juncker a Schulz už dostali výhrady,“ uvedl Zahradil na svém Facebooku.

Jmenování Johnsona přitom bylo velkým překvapením. Například levicový deník Guardian přinesl jen hodinu před jeho jmenováním informaci, že šéfem zahraniční politiky se podle důvěryhodných zdrojů stane bývalá ministryně dopravy.

Ukázalo se tedy, že odstoupení Johnsona z boje o premiérské křeslo a násled-

ná podpora umírněné Mayové byly politickým tahem, který umožnil Johnsonovi získat významné ministerstvo a být

**Michael Gove
chtěl být novým
premiérem,
nakonec ztratil
i své ministerské
křeslo a bude jen
poslancem.**

přímým účastníkem brexitu. Naopak své ministerské místo ztratil dosavadní britský ministr spravedlnosti Michael Gove, kterého nahradila Elizabeth Trussová. Stala se tak první ženou, která

kdy rezort vedla. Ministerstvo financí povede dosavadní šéf diplomacie Philip Hammond, který nahradil George Osborna. Justin Greeningová se stane ministryní školství a Andrea Leadsomová povede ministerstvo životního prostředí. Pravá ruka Mayové, Chris Grayling, zase bude mít na starosti dopravu. Rezort práce a sociálních věcí bude řídit Damian Green. Post ministra zdravotnictví si udržel Jeremy Hunt.

Lov na pokémony i v McDonaldu

Hra Pokémon GO, dostupná na platformách Android a iOS, je pro všechny uživatele ke stažení zdarma. Hráči si však mohou zaplatit za vylepšené herní prvky, které jim zážitek s pokémony ztraktivní, případně také usnadní. Tuto možnost jistě velké množství hráčů nevyužije, proto Niantic chystá další způsoby, jak na hře vydělat.

První náznaky objevil australský student Manu Gill. V jedné ze složek hry objevil

její zdrojový kód. Ten se na první pohled může jevit jako nesmyslná masa čísel a písmen, Gill v něm však našel jméno McDonalds, populárního řetězce fastfoodových restaurací. Co to tedy pro hráče znamená? Podle věškerých důkazů především to, že je hra zavleče do obchodů či restaurací, které Niantiku zaplatí. Společnost pak do jejich provozovny umístí důležitá herní místa, kolem kterých se hráči sroculí. /mit/ **Vice E15.cz**

Trump předstihl Clintonovou ve dvou státech

Potenciální republikánský kandidát na úřad prezidenta Spojených států Donald Trump předstihl podle některých průzkumů svou demokratickou rivalku Hillary Clintonovou ve dvou státech - Floridě a v Pensylvánii.

V Ohio jsou jejich síly vyrovnané. Ukázal to aktuální průzkum společnosti Quinnipiac, jehož výsledky přinesla agentura Reuters.

Na Floridě ztratila Clintonová za poslední měsíc náskok osmi procentních bodů a nyní by ji podpořilo jen 39 procent voličů, zatímco

Trumpa 42 procent.

V Pensylvánii Trumpa podle průzkumů podporuje 43 procent voličů, zatímco Clintonovou 41 procent.

V Ohio se za oba kandidáty staví shodně 41 procent Američanů. Clintonová podle analytiků Quinnipiac ztratila u voličů v hodnocení čestnosti a morálních standardů. /čtk/

255820/11

INZERCE

**Komerční pozemky 44.725 m²
Dřísy (Praha-východ)**

Rovinatý pozemek v jižní části obce, přímo u železniční stanice a silnice spojující dálnici D10 (Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, vzdálená 6 km) a I/9 (Mělník, vzdálená 18 km). Dle ÚP obce Dřísy - území pro výrobu, sklady a výrobní služby (zastavitelnost - 30 % a nepevněné zelené plochy 30 %, max. výška budov 12 m). Aktuálně jsou pozemky vedeny jako orná půda.

Doporučená KC:
300 Kč/m² + DPH

Martin Stibor, martinstibor@naxos.cz
777 707 316 **www.naxos.cz**

Na západní půlce klid

■ **V Kolumbii** minulý měsíc skončila 50 let trvající občanská válka. Tím nastává v historii poměrně unikátní situace. Na západní polokouli nezuří v tuto chvíli **žádný otevřený válečný konflikt**.

Války skončily...

Foto profimedia.cz 2x

CO S VETERÁNY. Na papíře už válka skončila, Kolumbie ale teď bude řešit, jak začlenit bývalé povstalce do normálního života.

KONEČNĚ SVOBODA. V Peru se poslední velký incident s povstalcí z organizace Světla stezka odehrál loni, když bylo po letech osvobozeno ze zajetí 39 rukojmích.

Minimálně posledních 300 let byla na Zemi pořád někde válka. Alespoň na západní půlce planety v posledních dnech ale nastal historicky neobvyklý klid zbraní. Když na konci června podepsala kolumbijská vláda mírovou smlouvu s levicovými povstalcí, skončil poslední velký konflikt západní polokoule.

Přitom ještě v devadesátých letech byly právě tropická Amerika a západoafrické země Guinejského zálivu dějištěm nejbrutálnějších střetů. Kulminovaly občanské války v Libérii, Sieře Leone, Salvadoru, Guatemale nebo v Peru. V novém tisíciletí boje v prostoru na západ od nultého poledníku postupně mizí. Na mapě globálního indexu mírumilovnosti, kterou sestavuje organizace Vision of Humanity a která reflektuje hrozby válečného násilí či terorismu, si letos už žádný stát západní polokoule nevysloužil označení červenou barvou, která značí nejkritičtější situaci. Naopak na východní polokouli je takových států 15 – včetně Jižního Súdánu, Jemenu, Ukrajiny, Sýrie nebo Afghánistánu.

Vzácný „klid na západní frontě“ ale nemusi mít dlouhého trvání. Nejkřehčí je zřejmě v africkém Mali při hranici s Alžírskem.

V oblasti trvá napětí mezi centrální vládou a tuarežskými separatisty, kteří požadují vznik vlastního nezávislého státu. Situaci v oblasti navíc vyostřují radikální islamisté ze skupiny Ansar Dine, která je napojena na teroristickou organizaci al-Káida. V Mali se snaží udržet klid mírová mise OSN, v níž slouží i čeští vojáci. Dochází ale k incidentům. Poslední se odehrál minulý týden, když radikálové obsadili hotel ve městě Sevare a při následné přestřelce zahynulo 13 lidí.

Druhou tikající rozbuškou na západní polokouli je v tuto chvíli Venezuela. Jihoamerickou zemi srazilo do katastrofálního stavu zlevnění ropy a diletské hospodaření socialistického režimu vedeného prezidentem Nicolásem Madurem. Ekonomika zkolabovala, v obchodech nejsou ani nejzákladnější potřeby a potraviny.

Maduro, jehož strana utrhla drtivou porážku v nedávných parlamentních volbách, se ale odmítá vzdát moci. Může se proto stát, že se napětí mezi zuboženým obyvatelstvem a vládou zvrhne v občanskou válku. Klíčový bude postoj armády, která je také rozpolcena. Zatímco větší část generality údajně zůstává loajální Madurovi, nižší důstojníci a řadoví vojáci sympatizují s opozicí. Ta požaduje referendum o odvolání prezidenta.

Maduro se však plebiscit snaží co nejvíce oddálit. Konat se bude asi nejdřív počátkem příštího roku. A právě kolem referenda zřejmě napětí vystoupá k bodu varu.

Velké konflikty na západní polokouli
(ukončené v posledních dvou dekadách)

...nastoupili gangsteři

Jestliže východ světa je na tom v tuto chvíli hůře, co se týče válek, západní hemisféra to dohání násilnou kriminalitou. Zejména ve státech Latinské Ameriky začíná vyrůstat do tak oblodných rozměrů, že se počtem obětí může s válkou měřit.

Nejrychlejší nárůst otřásl právě zchudlou Venezuelou. Podle Venezuelského ústavu pro sledování násilí loni v zemi, která se dopotácela na hranici anarchie, zemřelo násilnou smrtí už skoro 28 tisíc lidí. To je například více než pětinašobek obětí celé války na východní Ukrajině.

V Mexiku stojí za hrozivými statistikami hlavně boj mezi drogovými kartely. Loni tam bylo zavražděno zhruba 18 tisíc lidí. Z Brazílie jsou dostupná data naposledy z předloňska, kdy bylo evidováno více než 53 tisíc vražd. To je v absolutních číslech vůbec nejvyšší počet mordů v jedné zemi. Brazilské bezpečnostní složky se nyní snaží tvrdým postupem zredukovat kriminalitu přinejmenším v Rio de Janeiru, kde se bude příští měsíc konat letní olympiáda.

Při přepočtu na obyvatele ovšem vychází neblahý světový primát na Salvador, kde se v posledním roce statistika vyšplhala až na 103 vražd na 100 tisíc obyvatel (pro srovnání: v Česku to bývá zhruba jedna vražda ročně). O vládu nad jednotlivými regiony soupeří v Salvadoru dva nejmocnější kriminální klany Mara Salvatrucha a Barrio 18. Hlavní město San Salvador je tak de facto rozděleno na znepřátelené zóny, které ovládá a výpalné vybírá jeden či druhý gang.

Extrémní kriminalita v Salvadoru, Guatemala nebo Hondurasu je právě dědictvím dřívějších občanských válek, které země zbídačily a přinesly do nich mnoho zbraní. To je mementem i pro Kolumbii. Ta dnes hledá řešení, jak po uzavření míru včlenit do normální společnosti tisíce bývalých guerillových vojáků tak, aby nesklouzli k banditismu nebo vybírání výpalného. Zatímco vůdci rebelů si při licitování s vládou vyjednali do budoucna lukrativní posty, řadovým pěšákům hrozí, že zůstanou bloudit ve vzduchoprázdnu.

Kolumbie

Do půlstoletí trvající občanské války se zapletly vládní jednotky, levicové guerilly i pravicové soukromé paramilitantní jednotky. Povstalci financovali nákup zbraní z obchodu s kokainem i dalšími drogami. Válka si vyžádala přes 220 tisíc obětí. Mírovou smlouvu podepsala kolumbijská vláda a povstalci z Revolučních ozbrojených sil Kolumbie FARC letos v červnu.

Guatemala

Vleká občanská válka začala už v roce 1960, kdy se vlády chopila vojenská junta. Proti ní stálo několik povstaleckých frakcí. Do spleťového konfliktu zasahovaly prostřednictvím CIA i Spojené státy americké. Junta přistoupila mimo jiné ke genocidě původních indiánů – zahynulo téměř 200 tisíc Mayů a se zemí bylo srovnáno na 400 vesnic. Mír byl uzavřen až v roce 1997, mnohaletý konflikt ale zanechal zemi neblahé dědictví – nedořešené křivdy mezi hispánským a indiánským obyvatelstvem a obrovské množství zbraní mezi lidmi, což je nyní jedním z důvodů rozsáhlé násilné kriminality.

Sierra Leone

Povstalci z Jednotné revoluční fronty neboli RUF postupovali od roku 1992 směrem na metropoli Freetown, již později zčásti dobyli. Využili podpory diktátora Charlese Taylora, který vládl v sousední Libérii. Nákup zbraní financovali z těžby diamantů. Do bojů zasáhli také nigerijské bezpečnostní síly a žoldáci, které si vláda najala v Jižní Africe. Konflikt proslul mimořádnou brutalitou. RUF i vláda využívaly dětské vojáky. Povstalci usekávali zajatcům ruce jako výsměch vládnímu volebnímu sloganu „lid má moc ve svých rukou“. Příměří bylo uzavřeno v roce 2001. Pro vyšetření válečných zločinů vznikl ve Freetownu speciální soudní tribunál, který v roce 2012 poslal na 50 let do vězení i Charlese Taylora.

Peru

Ultralevicoví povstalci z organizace Světlá stezka neboli Sendero Luminoso tyranizovali Peru od roku 1980 s cílem nastolit komunistický režim. Přestože proti vládním jednotkám bojovali partyzánským způsobem, na vrcholu moci byla Světlá stezka v podstatě ucelenou armádou o síle až 15 tisíc mužů a operovala na 80 procentech peruánského území. Její vzestup zastavil až v průběhu devadesátých let autoritativní prezident Alberto Fujimori. Menší skupiny povstalců ale organizovaly občasně útoky na armádu, policii i civilisty donedávna. Ještě loni bylo z jedné základny Světlé stezky osvobozeno 39 lidí, kteří tam byli drženi několik let jako rukojmí. Celkem zahynulo během 30 let konfliktu přes 70 tisíc lidí.

Mali

Kočovní Tuaregové usilovali o odtržení severovýchodní části Mali a o vznik nového samostatného státu Azavad. V roce 2012 obsadila rozlehlé pouštní oblasti vojenská tuarežská organizace MNLA. Proti Tuaregům vystoupili islámští radikálové napojení na al-Káidu. Krize vedla v roce 2013 až k zásahu Francie, která vyslala do oblasti své letectvo. Situace se pod dohledem mezinárodních sil zklidnila, ale oblast na pomezí Mali a Alžírsko zůstává nejrizikovějším doutnajícím ohniskem na západní polokouli.

Zničí vás i jediný špatný talíř

■ **Tim Raue je jeden z nejslavnějších kuchařů Německa.** A také pěkně ostrý chlápek. „**Nikdo nemusí konzumovat cukr v limonádách, zmrazené pizzy, kterých se denně prodají stamiliony. Fakt nikdo ty průmyslové hnusy nepotřebuje!**“ říká držitel dvou hvězd průvodce Michelin.

Jaroslav Matějka

ES Získal jste už dvě michelinské hvězdičky. To byl váš cíl? Samozřejmě. A také bylo mým cílem stát se jedním z nejlepších kuchařů světa. Michelinská hvězda ale není jen něco jako zlatá medaile na olympijských hrách. Je to o byznysu. Pokud ji získáte, zvýší vám příjem, přitáhne mnohem více hostů. Včera jste byl nula, dnes jste hrdina. Když jsme obdrželi první příjem vzrostl o třicet pět procent, s druhou přibýlo dalších dvacet procent. Jsme i v seznamu nejlepších světových restaurací Pellegrino, což nám zdvihlo byznys o dalších deset procent.

ES Takže to není jen o slávě, jak tvrdí mnozí ocenění? Vždycky je to byznys. Nedělám to proto, že se mi to zdá být tím nejúžasnějším na světě. Ne, je to čistý byznys.

ES Dříve byla tahle profese podceňovaná, kuchaři

nebyli obrazně řečeno nic. A dnes to jsou hvězdy. Podívejte se na mne!

ES Vystupují pravidelně v televizi, což se teď děje v Česku. Kdy to začalo v Německu?

V polovině devadesátých let. Tehdy se začali šéfkuchaři výrazněji prosazovat v německých televizích. Já to ale mám rád. Protože tyto pořady pomáhají lidem v tom, aby nezapomněli jíst.

|| Pokud získáte michelinskou hvězdu, zvýší vám tržby, přitáhne mnohem více hostů. Když jsme obdrželi první, příjem vzrostl o 35 procent, s druhou přibýlo dalších 20 procent.

Aby nekonzumovali donekonečna ty průmyslové hnusy. Nikdo je nemusí jíst!

E15 Cítíte se jako hvězda?
Když ráno vstanu a kouknu do zrcadla, neřeknu si – ach, jaký jsem velikán, šéfkuchař, televizní celebrita. Na to kašlu. Vstanu a vím, že mám čtyři restaurace, které musím zvládnout, uřídit.

E15 Jak se podílíte dnes na jejich chodu? Už jen jako šéf?
Jsem víceméně mentor, vytvářím plány, všechna jídla. Třeba v naší hlavní restauraci Tim Raue máme 32 zaměstnanců. Je otevřena pět dní v týdnu a denně má v nabídce 80 rozličných jídel, čtyřicet v poledne, čtyřicet večer. A já jsem tam pořád. Chci, aby lidé vedle mne rostli. Sedmdesát procent dne nicméně trávím na telefonu nebo na e-mailu, pracuji s médii. Nemám volný čas. Nepřemýšlím o dovolené, tancování. Ale to je můj život. Je to radost. Vybral jsem si to.

E15 Traduje se o vás, že vládnete v kuchyni železnou pěstí. Je to pravda?

V kuchyni panuje velké napětí. Pracujete pod tlakem. Charakterizuje to hezky jedna stará věta z Ameriky: „Jestli nesnesete žár kuchyně, tak z ní, kurva, vypadněte!“ Ale dneska už neječím. Netřískám s talíři o zem. Už neřeknu nikomu, pokud to správně neosolí, že ho zabiju! A navíc vypálím jeho dům. Dnes jen řeknu: „Koncentruj se. Jinak opustí kuchyň a já tě zastoupím.“ Kuchyně je něco, co musíte milovat, i když jste pod tlakem. Je třeba si uvědomit, že každý nepovedený talíř vás může zničit. To není jen o tom získat michelinskou hvězdičku a konec. Každý, kdo sedí v restaurantu, vás může „zabít“. Cokoli vás může zničit. Musíte mít stále ambice a vaše vítězství. Dát pozor na každý detail. To je samozřejmě velmi stresující.

E15 Máte recept na to, jak postavit úspěšný restaurant?
Mnoho štěstí, talentu a tvrdé práce.

E15 Co peníze?
Ne.

E15 Ne? Měl jste nějaké, když jste začínal?

Foto E15 Anna Večková Zx

V Berlíně je složité najít klasickou jednoduchou německou restauraci. Téměř neexistují. Jsou tam přitom stovky vietnamských, čínských, italských a kdovíjakých ještě.

Ne. Zadlužili jsme se v bance. Za projekt Restaurantu Tim Raue jsme utratili téměř 1,5 milionu eur. Další restauranty už měly své investory. Ti jsou dnes šťastní, že do toho šli.

E15 O Němcích je známo, že jsou šetrní, když utrácení, tak spíše za auta, byty, domy než za návštěvy restaurantů. Pociťujete to?
Máte pravdu. Dobré jídlo v restaurantu není to hlavní, kvůli čemu Němec žije. To si spíše užívá, když je na dovolené v zahraničí. Když cestuje, zajímá se o místní jídla. Ale nestěžuji si. Když

jste dobrý, zákazník si vás najde a pak se vrací.

E15 Proč jste si vlastně vybral profesi kuchaře?
Protože nebylo nic jiného.

E15 Opravdu?
V Německu máme takový systém. Když skončíte desátou třídou, jdete do institutu a absolvujete test. Nakonec vám nabídnou tři různé profese k vyučení. V mém případě to byl malíř, jenže v tom nebyla žádná kreativita, natřít deset tisíc metrů na bílo. Druhý byl zahradník. To ne! A třetí kuchař. Moje učitelka říkala, že to je kreativní, bude to prima. Samozřejmě lhala. Než si můžete v kuchyni zkusit něco kreativního, jsou to roky.

E15 Vařil jste pro prezidenta USA Baracka Obamu během jeho berlínské návštěvy a pro kancléřku Angelu Merkelovou. Jaké to bylo?
Upřímně, z takových akcí si nic nedělám. Známí lidé, celebrity mne nevzrušují. A že jich k nám chodí. Ať je to George Clooney nebo někdo jiný. Hlavně v hotelu Adlon. Víte, co je pro mne důležitější?

E15 To nevím.
Jít kupředu. Když jsem dostal první michelinskou hvězdu v roce 2007 a byl jsem vyhlášen kuchařem roku, tak mi všichni klepali na ramena. Načež jsem řekl: „Všechno je na hovno.“ Vařil jsem jen podle hostů. Sledoval jsem je, poslouchal. Ale nebyl jsem to já! A tak jsem následující den zcela změnil způsob vaření. Přišel jsem s asijským stylem, který jsem v sobě nosil tři roky. A v tom hotelu, kde jsem pracoval, říkali ne, to nejde. Ale já to chtěl prostě dělat. Tak jsem se osamostatnil. A získal jsem v hotelu Adlon druhou hvězdu. Pak jsem s obchodním partnerem rozjel vlastní hodně úspěšný byznys.

E15 Do Prahy jste přijel předat svoje zkušenosti nejlepším českým kuchařům. Co jim během několikahodinové akademie, kterou pořádá řetězec Makro, řeknete?
Pokusím se obrátit jejich pozornost k asijské kuchyni. Snažím se už roky vařit jako Asijec, v Asii jsem byl snad stopadesátkrát. Je to mix kantonského jídla, thajských chutí, japonských produktů

a také japonské kuchyně. Proto jsem ve světě unikátní. Řeknu jim, že pro mne je hlavní rovnováha chutí – mezi hořkým a sladkým, pálivostí, štiplavostí. A řeknu jim také, že jsem proti současnému trendu rozehrávat na talíři nějaké umění. To jen bere čas. Samozřejmě jídlo musí vypadat hezky. Jenže na jeho úpravu na talíři máte v provozu maximálně deset patnáct sekund. Ostatně co si každý vybaví při otázce, jaké bylo jídlo od maminky? Nikdo si nevzpomene, jak dekorovala talíř. Ale každý si pamatuje chuť guláše, knedlíků.

E15 Věnujete se i německé kuchyni?

Ano, ale musím říci, že v Německu stále více ztrácíme kontakt s naším kuchařským dědictvím. Dokonce i v Berlíně je opravdu složité najít německou jednoduchou klasickou restauraci. Téměř neexistuje. Jsou tam přitom stovky vietnamských, thajských, čínských, italských a kdovíjakých ještě. Ztratili jsme naši identitu. A to je něco, co bych chtěl sdělit i českým šéfkuchařům. Mohu pro ně být jen inspirací. Nikdy by však neměli kopírovat to, co vidí u ostatních. Vaření je tak velkolepé, protože je to druh umění, způsob, jak můžete vyjádřit sám sebe, svoje pocity, emoce. Můžete vytvořit zcela nové chutě, přijít s něčím zcela novým. Není třeba se omezovat.

Autor je spolupracovníkem redakce

Tim Raue (42)

Narodil se v Berlíně. V roce 1997 se stal šéfkuchařem v restaurantu Rosenbaum. Následně vedl kuchyně mnoha dalších podniků. V roce 2007 získal michelinskou hvězdu v restaurantu MĀ Tim Raue. V červenci 2010 otevřel vlastní Restaurant Tim Raue a o dva roky později získal další hvězdičku průvodce Michelin. V roce 2013 otevřel další dvě restaurace v Berlíně, jednu zaměřenou na asijskou kuchyni, druhá servíruje hlavně německá a pruská jídla.

Tvář dne

„Nevyjadřuje postoj a politiku ČSSD. Chci se s ní sejít. Nechci, aby vystupovala podobným způsobem,

řekl premiér Bohuslav Sobotka k homofobním výrokům poslankyně Pavlína Nytrkové.

Foto: ČTK

Komentář

Dušan Šrámek

Hrozby pro právní stát

Tažení státních zástupců proti vedení policie zaznamenalo další posun. V každoroční výroční zprávě Nejvyšší státní zastupitelství totiž zmínilo údajné prorůstání zločinu do vedení policie.

Zpráva má padesát dva stran strohého analytického textu a z něj jako z jiného světa trčí na šesti řádcích tvrzení o tom, že „VSZ v Olo-

mouci poukazuje na případy podezření z trestné činnosti policistů (úniky informací ze spisů, ovlivňování trestních řízení, organizovaná trestná činnost spočívající v „obchodování s informacemi o trestních kauzách“). Tyto trestní věci jsou velice závažné, a to i s přihlédnutím k tomu, že řada případů ukazuje na špatný stav Policie ČR a na rozsáhlé prorůstání zločinu či klientelistických vazeb do struktury Policie ČR (příp. i Generální inspekce bezpečnostních sborů), a to i do vysokých pozic, kde se koncentrují důvěrné a citlivé informace o trestních kauzách, což fakticky znemožňuje úspěšný a účinný boj se zločinem.“

Není jasné, co vlastně tenhle „drb“ znamená, proč byl vůbec

do zprávy inkorporován. Státní zástupci jsou tu od toho, aby dozorovali vyšetřování trestné činnosti, a ne aby kolem sebe bez konkrétních důvodů plivali jedovaté sliny, které mohou pouze zamořovat společenské vědomí.

Na druhé straně se nelze divit, že současné vedení státního zastupitelství běsní. Tak krásně mělo nakročeno, když se pod záminkou „zametání pod koberec“ podařilo vyštípat bývalé vedení pod Renatou Veseckou, které namísto „odvážných právních konstrukcí“ (řečeno slovy Iva Lštvanu) pouze striktně dbalo na dodržování zákonů. Korunou celého opusu měl být nový zákon o státním zastupitelství, který by ze žalobců udělal faktickou čtvrtou moc ve státě.

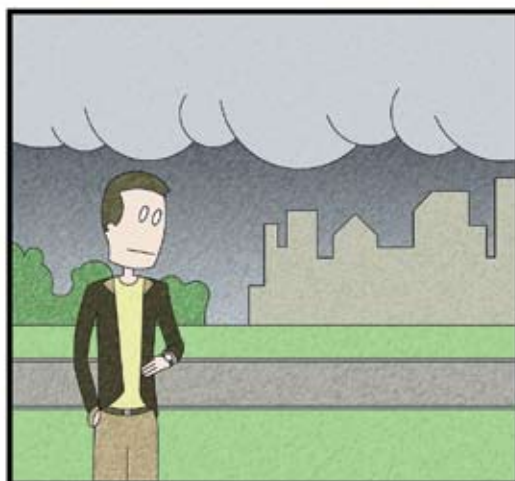
Už dnes je jasné, že norma, již si pro sebe ušili sami žalobci, spadne pod stůl, protože většina politické reprezentace nehodlá skončit jako expremiér Petr Nečas. Do toho přišlo přelomové rozhodnutí Ústavního soudu, jež udělalo čáru přes rozpočet oběma vrchním státním zastupitelstvím, která si protizákonně vybírala soudce pro přípravná řízení, jak kde se jim zlíbilo. No, a do třetice přišel ministr vnitra Milan Chovanec s policejní reorganizací, jež ze sboru vyhnala Roberta Šlachtu, servilního vykonavatele nej-různějších prokurátorských fantazmagorií. Ty sice nepřinesly žádné výsledky v podobě odsuzujících rozsudků, zato už mnoha lidem zničily profesní i politickou kariéru.

Nemělo by zapadnout, že celou aféru okolo policejní reorganizace vyvolal právě nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman dopisem premiérovi, který se vzápětí objevil v Lidových novinách. Kromě stejných obecných tlachů a narážek, jaké se objevily i ve výroční zprávě, ale zatím státní zástupci s ničím konkrétním nepřišli. Buď má vedení veřejné žaloby informace podložené, a tudíž mělo jednat, jak velí zákon, nebo si dojmy mělo nechat pro sebe. Tím, co zatím Zeman s Ištvanem předvádějí, jen potvrzují, že na tak odpovědné funkce absolutně nestačí a že se stávají hrozbou pro právní stát.

Autor je redaktorem portálu Česká justice

NA HOUPAČCE

LuSt

Chudí řečtí vesničané po brexitu jásají

■ Obyvatelé venkova na severozápadě Řecka přivítali výsledky britského referenda o vystoupení z Evropské unie s nadšením. Ze své nepříznivé situace viní Brusel a s nedočkavostí vyhlížejí grexit. Jediné, co podle nich v zemi funguje, jsou turistické služby.

Zuzana Dorogiová

Mužští seděli v taverně u své silné řecké kávy a oči nespouštěli z obrazovky televize. Sotva se ukázaly konečné výsledky hlasování o odchodu Británie z Evropské unie, propukli v jasot. Kosta vykřikuje, že jakýsi řecký mnich věstil, že letos odstoupí z EU dvě země, které mají na vlajce kříž, tipuje jako další Nizozemsko, a že bude následovat Itálie a po ní určitě už konečně i Řecko. Všichni se těší na bankrot a na návrat drachmy. Mají Němců, což je pro ně Evropská unie, a Merkelové, která za všechno může, plně zuby a viní je ze všeho, co je v Řecku špatně.

„Šéfové z Bruselu začali přikazovat, kolik může mít kdo oliv, co se smí a nesmí, začali vymýšlet nesmyslná pravidla omezující pravomoci jednotlivých států, zejména těch malých a chudých, a lidé už mají všeho dost,“ tlumočí mi Kosta názory zdejších vesničanů. Soudí tak především podle své prázdné peněženky.

FINANČNÍ DAMOKLŮV MEČ

Kostova česká manželka Katka mi přibližuje bezvýhodnou situaci řeckých lidíček v jedné z nejchudších oblastí pevninského Řecka, severozápadního Epiru: „Nemají práci nebo o ni přišli jako drobní soukromníci. Elektronické pokladny a zvýšení DPH mnoho malých živnostníků položily.“ Procházím Pargou a řada malých krámků, které tu byly ještě před dvěma roky, zeje prázdnotou. Ty velké a se zbožím pro turisty se stále drží, ale například rodina, která se živila sběrem tradičních řeckých bylin, zejména oblíbeného řeckého horského čaje, zkrachovala. Nikdo nebyl zvědavý, kolik si vydělají, daně a pojištění se zvedly a to, co utržili, na živobytí nestačilo. Odešli do proklínaného Německa a teď prý tam prodávají auta. Kdo má dost otrlosti, podniká načerno, takže ve výsledku stát vybere menší sumu než před zvýšením daní.

Takový číšník, který pracuje jen přes turistickou sezonu, si vydělá 30 eur den-

ně, z nichž musí státu odvést daň 40 procent, a protože se nevyzná v měnícím se účetnictví, ještě si platí účetního. Co má navíc, je spropitné. „Češi je platí málokdy,“ usmívá se Katka, „ale Nizozemci nebo Angličané na spropitném nešetří, většinou se sem vrací a vědí, jak to tu chodí.

GENIUS LOCI. Parga plná historie a starobylých uliček i přilehlá rozložitá vesnička Anthoussa (Rozkvetlá) láká nejen letní návštěvníky, ale i bohaté cizince, kteří si tu kupují domky na důchod nebo si pronajímají apartmány na celou sezonu.

HLEDÁNÍ VÝCHODISKA

V době před krizí si řada rodin postavila nové domy na hypotéku. Katka tvrdí, že dům zatížený hypotékou nelze v Řecku prodat, takže kdo nemá na zaplacení či mu finančně nepomůže rodina, tomu banka dům zabaví. Řekové mají v krvi sounáležitost, takže si rodiny i sousedé vypomáhají. Ale když se zaplatí hypotéka a daně, často nezbyvá na jídlo, což ovšem řeší lidé výměnným obchodem: vajíčka, zeleninu, ovoce, med, olivový olej, co kdo má. Ženské si předávají šaty po dětech. Chudí pomáhají ještě chudším.

„Kdo nemá rodinu, z toho se stává bezdomovec nebo řeší svůj problém sebevraždou. Jen v malé Anthoussu za poslední dva roky tak skončili svůj život tři lidé a po celém Řecku jsou jich tisíce,“ sděluje mi Katka. „Proto chtěli z unie, říct své velké oxi (ne), lidé doufali, že bankrot a návrat k drachmě by vše vyřešily, že by se začalo od pky. Dříve milovaného premiéra Tsiprase nyní zatracují, dokonce jej podezírají, že chce zrušit

soukromé televize, aby měl média pod státní kontrolou a lidé se dozvěděli ještě méně, než už se dozvídají nyní.“

TURISTÉ NEPŘIJDOU ZKRÁTKA

Co v zemi funguje, jsou služby pro turisty. Pohostinnost v restauracích a tavernách je příkladná stejně jako kvalita čerstvého báječně uvařeného jídla. Host do domu, Bůh do domu zde v Řecku platí víc než jinde.

Také lodní taxi mezi Pargou a pláží Valtos a zpět jezdí bezchybně a pravidelně každou půlhodinu ke spokojenosti všech návštěvníků. Tady si nikdo nedává cigárko a neodpovídá na dotaz, kdy pojedeme, až dokouřím, až si dopiju kávu... Turisté jsou zde hýčkáni a rozmazlováni a spolu s krásným prostředím, nádhernými výhledy a s čistým mořem, které zde vlastní modrou vlajku EU nejčistších pláží, je tu báječně. Nikoli pro mnohé z těch, kteří tu žijí a nechtějí ze svého rodného kraje za žádnou cenu odejít.

Celý článek na webu E15.cz

Minirecenze

FILM
Belgica

(Režie: Felix van Groeningen)
Tvůrce úspěšného bluegrassového dojáku Broken Circle Breakdown, vlámský režisér Felix van Groeningen, se vrátil na karlovarský festival s novinkou plnou taneční muziky, na níž se podílela belgická skupina Soulwax. Pohled na dva bratry a jejich problematické vedení nočního klubu se následně dostal i do českých kin. V tmavém sále s dobrým zvukem by energická hudba měla pomoci přebít první půlku, kdy se mezi častými divokými návštěvami klubu nic moc neděje. Až po hodině se dle očekávání vztahy hlavních hrdinů začínou hroutit a minimálně jeden z nich si uvědomí, že život ve stylu sex, drogy, rock'n'roll se nedá vydržet bez následků. Únavu z dost nepřekvapivého a roztahaného příběhu vyvažuje kromě hudby a energické atmosféry i dobrá režie a autentické vykreslení prostředí a hlavních postav.

Iva Přivřelová

Foto profilmedia.cz

Pestrobarevná Ostrava

■ Již 15. ročník festivalu nabídne řadu koncertů i divadelní představení a přednášky.

Stanislav Šulc

Vystoupením několika z největších hvězd včetně Australanů Tame Impala či elektronického projektu M83 včera odstartoval 15. ročník nejvýznamnější tuzemské hudební přehlídky Colours of Ostrava. Tu loni navštívilo 43 tisíc milovníků hudby, čímž se přehlídka world music a tuzemské i zahraniční alternativy řadí k největším kulturním událostem u nás.

Letos do Ostravy přijede 76 zahraničních a 54 domácích

cích kapel a interpretů, kteří nabídnou hudbu mnoha žánrů. Od elektroniky přes world music, rock, pop či jazz až po reggae. Po hvězdách čtvrtečního zahajovacího dne, k nimž patřili i obnovení Slowdive, se ostravskému publiku dnes představí například norská zpěvačka Susanne Sundfør či anglická zpěvačka Anohni, jež představí jedno z nejlépe hodnocených alb letošního roku Hopelessness.

Víkendový program ozdobí například hvězdné elek-

tronické duo Thievery Corporation nebo britští The Vaccines. Maraton koncertů pak v neděli na hlavní scéně uzavřou legendy ostrovní elektroniky Underworld.

Z českých interpretů stojí za pozornost především sobotní vystoupení projektu Dva nebo páteční koncert pražské formace dalekko. Součástí festivalu bude také bohatý doprovodný program včetně divadelních vystoupení či přednášek a diskuzí světových spisovatelů i historiků.

Letos do Ostravy přijede
76
zahraničních a 54 domácích kapel a interpretů.

HVĚZDY. Od pátku do neděle na Colours of Ostrava ještě vystoupí například Underworld, Susanne Sundfør, Anohni nebo český projekt Dva (shora).

Tipy

E15

Prima • 22.20

VETŘELEČ

Slavnou hororovou sci-fi natočil Ridley Scott v roce 1979.

Krátce

Tříška znovu na Hradě

Herec Jan Tříška se vrátí na Pražský hrad a uctí Shakespeara. Na Letních shakespearovských slavnostech si před čtrnácti lety strhujícím způsobem zahrál hlavní roli v Králi Learovi, v roce 2007 se s velkým ohlasem setkal jeho otrok Kaliban v romanci Bouře. Letošní návrat je tedy jeho třetí v pořadí, když na scéně Nejvyššího purkrab-

ství Pražského hradu bude hvězdou dvou mimořádných večerů Pocta Shakespearovi v rámci 400 let od úmrtí legendárního alžbětinského dramatika. Uskuteční se 21. a 22. července.

Kubišová chystá novinku

Zpěvačka Marta Kubišová natáčí studiové album, které označuje za své poslední. Nahrávka vyjde letos na

podzim. Novinka vzniká s kapelou producenta Petra Maláska. Většinu písní zatím bezejmenné nahrávky už má nazpívaných, ještě zbývá dokončení sborů či smyčkových a orchestrálních partů.

Slovenské muzeum připomíná Karla IV.

Výstavu nazvanou Císař na čtyřech trůnech o českém králi a římském císaři Karlu

IV. u příležitosti 700. výročí jeho narození připravilo Slovenské národní muzeum ve spolupráci s Českým centrem v Bratislavě. Panelová expozice, která od včerejška přibližuje jednoho z nejvýznamnějších panovníků středověku, potrvá ve slovenské metropoli do druhé poloviny září. Výstava se mimo jiné zaměřuje na antropologické výzkumy jeho údajné fyzické podoby. /čtk/

Skrblení s velkými bankovkami

■ Nemáte rádi drobné a naopak preferujete bankovky s opravdu vysokou hodnotou? Pak jste chytří.

Je zřejmé, že mladá disciplína – behaviorální ekonomika – má hodně co děkovat lidové moudrosti z celého světa. Jedno mexické přísloví praví, že každý může dávat pozor na své peníze, zatímco velké bankovky na sebe dávají pozor samy.

Do ekonomie se tento fenomén zachycený v přísloví nastěhoval pod anglickým názvem denomination effect čili „efekt nominální hodnoty“. Tento efekt se odehrává následujícím způsobem: Lidé vydávají určitý finanční obnos rychleji, když ho mají k dispozici v mnoha malých bankovkách nebo mincích místo v několika velkých. Jedna stoeurová bankovka nutí víc ke skrblení než pět dvacetieurových, jak badatelé zjistili v terénním pokusu.

Pokud se peněžní obnos skládá z jednotlivých mincí nebo malých bankovek, člověk pociťuje jeho hodnotu jako zanedbatelnou. Starší studie už ukázaly, že lidé tihnou k větším vydáním, když mají nezávislost využít různé platební metody, například placení v hotovosti, kreditní nebo debetní kartou. Tomu odpovídá, že beztak v celosvětovém srovnání Němci považovaní za lakotné raději platí v hotovosti než kreditní kartou. Důvod: Placení v hotovosti má tu výhodu, že umožňuje mít bez velké námahy přehled o vydáních. Z toho důvodu především kupující se skromnými prostředky platí kreditní nebo debetní kartou jen zřídka. Jiné výzkumy ukázaly, že nakupující v obchodě pozitivně hodnotí, když je kupní cena vymezená například „jeden dolar denně“ místo „365 dolarů ročně“.

Ale proč malé bankovky a drobné lákají k vydání spíš než velké bankovky, které dávají najevo vysoké částky? Jedno starší vysvětlení zní: Velké bankovky se snaže rozeznávají, člověk na první pohled ví, kolik má. To přinejmenším vyvrací teorii o vyšší účtě. To znovu vede k nadhodnocení velkých bankovek, popřípadě k podhodnocení drobných peněz. Další výklad zní: Pro člověka je vydání větší bankovky vždycky spojeno s bolením hlavy, nezávisle na výši drobných. Protože si toho ale je člověk vědom, zaopatřuje se velkými bankovkami, aby mohl kontrolovat své chování při vydáních. To pak přece připomíná varianty „mentálního účetnictví“: Člověk si staví hranice výdajů tím, že například stanoví financovat návštěvu hospody jen z mimořádných příjmů.

Chyba v uvažování týkající se efektu nominální hodnoty spočívá v tom, že sto eur zůstává stem eur, a je jedno, jestli pochází ze stovky jednoeurových min-

cí nebo z jedné stoeurovky. V důsledku toho se nakládalo s peněží příležitostně příliš štědře a příležitostně příliš lakotně, ovšem jen na první pohled.

Neboť současně výklad poskytl upozornění, že se pak lidé zaopatřili velkými bankovkami, když chtěli nebo museli spořit. To, že volba velkých bankovek slouží ke kontrole sebe sama, mohou potvrdit svými pokusy profesori marketingu Priya Raghubir a Joydeep Srivastava z New Yorker Stern-Business-School.

Zní to hodně rozumně. Konzumenti sami řídí svou připravenost dopřát si radost konzumování skrze volbu bankovek, které nosí u sebe: To je spíš vědomý kalkul než chyba v uvažování.

Zakalkulovaný prostor pro nelogické chování připouští v rámci efektu nominální hodnoty další zajímavé způsoby chování, které pod názvem what-the-hell-effect (efekt „k čertu s tím“; sabotuje naše utrácení) našly cestu do literatury behaviorálních psychologů. Mnohdy si člověk prostě vyhodí z kopytka, volně podle motta: Cesta do pekla je dlážděna dobrými úmysly. Ve skutečnosti pokusy obou profesorů ukázaly, že lidé, kteří se sami zaopatřili velkými bankovkami, si

pak vyhodili z kopytka, když se nejprve rozhodli nebrat to příliš vážně.

Efekt nominální hodnoty není bez záhudnosti, neboť ho člověk může využít. Podniky přihlížejí k tomuto efektu ve své cenové politice a tím, že nabízejí placení ve splátkách.

Efekt je využitelný také pro hospodářskou politiku. Chcete-li překonat hospodářskou stagnaci tím, že pobídnete obyvatelstvo ke zvýšení spotřeby, tak se prostě pokusíte zredukovat hoře z výdajů.

Americká vláda rozdělila v roce 2009 za prezidenta George W. Bushe a roku 2010 za jeho nástupce Baracka

Obamy peněžní poukázky v hodnotě 250 dolarů na obyvatele. Tak chtěli přivést národ k nakupování a odvrátit krizi. Ekonomové divoce diskutovali o účincích této hospodářské politiky. Šlo přitom také o zásadní otázku, jak spotřebitelé naloží s peněží, které znenadání dostali do rukou. Kolik z toho vydají a kolik uspoří?

Efekt nominální hodnoty připojil k této diskuzi jeden nový aspekt: Kdyby měla stoupnout koupěchytivost spotřebitelů, měl by jim člověk místo poukázek dát padesátkrát pětidolarovku?

Pro člověka je vydání větší bankovky vždycky spojeno s bolením hlavy, nezávisle na výši drobných.

Co číst?

Vážení čtenáři, v průběhu prázdninových měsíců vám nabídneme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden letošní titul představí **pěti ukázkami**.

Jako první nabízíme knihu Winanda von Petersdorff a Patricka Bernaua **Chyby, které nás stojí peníze**. Jde o knihu z oblasti stále populárnější **behaviorální ekonomie**, která v běžném lidském chování odhaluje ekonomické zákonitosti.

Knihu v tradiční či elektronické podobě můžete objednat na **bux.cz**.

Foto dne

Foto reuters

VOJENSKÁ PARÁDA. Francouzi si 14. července připomínají den, kdy bylo během Velké francouzské revoluce v roce 1789 dobyto nechvalně proslulé vězení Bastila. Součástí oslav je i tradiční vojenská přehlídka, které se letos účastnili i tito příslušníci španělské Guardia Civil.

Tip pro volný čas

DIVADLO

Komedie o příslibech lásky pobaví na Hradě

Klasická veselohra Večer tříkrálový aneb Cokoli chcete nemůže chybět v programu Letních shakespearovských slavností probíhajících na Pražském hradě. Víkendová představení začínají ve 20.30 hodin a v hlavních rolích se můžete těšit například na Tomáše Měcháčka, Moniku Timkovou či Nelu Boudovou.

HUDBA

Vizovicemi bude dunět rock

Letošní čtrnáctý ročník metalového festivalu Masters of Rock přichystal svým návštěvníkům opravdu bohatý program. K hlavním hvězdám letošního festivalu patří metalová opera z Německa Avantasia, thrash metalová legenda Slayer, finští violoncellisté Apocalyptica či američtí Megadeth.

SLAVNOSTI

Třeboň si připomíná stavitele rybníků

Víkend bude v Třeboni patřit historickým slavnostem, na kterých budou mít jeho návštěvníci možnost se setkat s posledním rožmberským vládařem Petrem Vokem a jeho geniálním rybníkářem Jakubem Krčínem. Noční pochodňový průvod, ukázky řemesel, vystoupení šermířů či závěrečný ohňostroj – to vše nabízí o víkendu Třeboň.

SPORT

Bikeři svedou adrenalinové souboje

V Dobré Vodě u Jablonce nad Nisou se od 14. do 16. července koná čtvrtý ročník fourcrossového závodu JBC 4X Revelations. Jezdci i návštěvníci se mohou těšit na přebudovanou trať, která je atraktivnější pro diváky, ale zároveň bezpečnější pro závodníky. Součástí akce je i bohatý kulturní program.

ZÁBAVA

Milovníky guláše potěší ve Valašském Meziříčí

Hlavním lákadlem valašsko-meziříčského Gulášfestu je nabídka více než třiceti druhů gulášů. K ochutnání tak bude například guláš rybí, klokaní či dršťkový. Na své si ale přijdou i vegetariáni. Součástí programu je i vystoupení dvou desítek kapel. Hlavní hvězdou pátečního večera jsou slovenští No Name, v sobotu pak kapela Barbory Polákové. /mas/